

Västernorrlandsbladet

VÄSTRA SVERIGES GENEALOGISKA FÖRENING

Årg 14

1997

Nr 1

Om jubileet i november och inför början av 1997.

Nu har vår förening lagt de första 50 åren bakom sig och tiden kliver vidare. Den 23 november firade vi jubileet i anslutning till vårt ordinarie höstmöte som denna gång hölls i Ostindiska huset, Göteborgs Stadsmuseum.

Till nya styrelseledamöter för en ny verksamhetsperiod invaldes vid höstmötet Karin Holger, Sibyl Winell och Ewert Arwidsson i stället för A. Hulander, P.G. Rinsell, E. Ahldin Dahl och H. Niklasson. Antalet ledamöter har således minskats från 11 till 10. Vidare beslöt föreningen om en höjning av årsavgiften till 135 kr och på styrelsens förslag utsågs Marianne Sasse, Martin Bratt och Elisabeth Ahldin Dahl till hedersledamöter. De som valt att lämna styrelsen tackas härmed för de insatser de gjort av mycket varierande slag.

Det efterföljande festprogrammet, se s. 4-5, hade som huvudtema emigration. Förutom hälsningsord och tillbakablickar av undertecknad höll Olof Ljung föredrag om kontakterna mellan orter i Dalsland och Minnesota. En rad uppvaktningar till föreningen ägde också rum t ex från Sveriges Släktforskarförbund, GF, Landsarkivet, och Hembygdsförbundet m f. Till dessa riktar styrelsen ett stort tack.

Ordf. och kassören guidade vid en rundvandring i de nya museilokalerna med bl a utställningen "En enkel till Amerika", varefter dagen avslutades med gemensam supé i museets foajé. I jubileet ingick även presentationer av föreningens verksamhet anordnade i landsarkivets entréhall och på Postgatan 4.

Liksom tidigare deltog VSGF i julmarknaden i Kronhuset. Den ekonomiska omsättningen var något större än förra året, men antalet besökare till marknaden var också ca 27 000 personer!

Som vårprogram har styrelsen valt en inriktning på skrivkonst och litteratur. Utfärden den 24 maj är planerad att gå till Östergötland, med Rökstenen och Landsarkivet i Vadstena som mål. Se detaljprogram s. 3.

Härmed har jag presenterat något av det trevliga som hände strax före jul i föreningen och samtidigt hänvisat på en del att se fram mot under våren. Ett dystert inslag är fortfarande den vacklande ekonomi som vår förening lider av. Kanske måste några radikala beslut fattas under våren om inget drastiskt inträffar.

Sammanfattningsvis - **Väl mött på kommande föreningskvällar och till utfärden.** Samtidigt vill jag uttrycka min och styrelsens stora tack till alla de som gör frivilliga insatser och ger av sin tid eller har skänkt bidrag till vår kassa.

Lars Olof Lööf

INNEHÅLL I NR 1/97

	sid
Ordföranden har ordet	1
Möteskalender.	3
<i>Joel Holger:</i>	
VSGF:s 50-årsjubileum	4
Bibliotekarien meddelar.	6
Nya medlemmar	6
<i>Martin Bratt:</i>	
EN AUKTION I BACKA FÖR 200 ÅR SEDAN	7
<i>Per Liljeström:</i>	
EPISODER I SLÄKT- FORSKNINGEN.	11
<i>Johan von Sydow:</i>	
EN VÄDJAN	18
<i>Johan von Sydow:</i>	
LANDET RUNT	19

När de röde skyar på himlen stå,
Om aftonen när solen nedergår,
Den nästa dag bliver gärna skön,
Det giver oss aftonen till lön.

Ur Bondepraktikan

VÄSTANBLADET

Postgatan 4, 411 13 GÖTEBORG
Tel 031 - 13 12 26 (torsd 10-14)
Postgiro 24 23 85-3
Ansv. utgivare: Per Liljeström, 0302-131 91
Vänskapen 3e, 443 34 LERUM
Redaktionskommitté:
Johan von Sydow, 031 - 40 69 27
Fagerängsgatan 3, 412 70 GÖTEBORG
Per Liljeström och Elisabeth Ahldin Dahl
Årsavg. inkl. prenumerationsavg. = 135,-/år

VÄSTRA SVERIGES GENEALOGISKA FÖRENING

Styrelsen 1996. 1997 se s. 1.

Ordf. LarsOlof Lööf, 031-24 16 15
Linnégatan 34, 413 04 GÖTEBORG
V.ordf. Tommy Näzell, 031-38 08 58
o bibl. Klarbärsv.18, 435 43, MÖLNLYCKE
Sekr. Annika E.Hulander, 031-51 65 72
Poesig 4, 422 41 HISINGS BACKA
Kassör-Per Gösta Rinsell, 031-18 02 32
Hedlundsg 2-4, 413 21 GÖTEBORG
Klubbm.Stina Börjeson, 031-25 75 55
Segerlindsg 26, 416 53 GÖTEBORG
Övriga-Elisabeth Ahldin Dahl, 031-36 56 43
Gryningsv 73, 433 48 PARTILLE
Ingegärd Almquist-Persson
031-28 37 29, Karmosing 11,
421 65 VÄSTRA FRÖLUNDA
Harry Niklasson, 031-51 62 40
Berättelseg 20, 422 42 HIS. BACKA
Birgitta Matsson, 0300-412 13
Kornvägen 4, 430 33 FJÄRÅS
Suppl. Örjan Nordmalm, 031-20 57 27
Bohusg 24, 411 39 GÖTEBORG
Joel Holger, tf. sekr., 031-40 59 30
Lilla Danska Vägen 2, 412 74 GBG

ISSN - 1102 - 4453

Tryck: PR-Offset, Krokslätts Fabriker 34,
Mölnadal
Offsettryck

vi möts

MEDLEM!

DU tänker väl på att det är DU som är föreningen.
Utan DIG blir det ingen verksamhet!

VÅREN 1997

ONSDAGEN DEN 19 FEBR. KL 18.00 i IOGT-NTO:s lokaler på Första Långgatan 20. Föreningskväll med föredrag av biblioteksrådet Kjell Nelson: "Tre annorlunda boksamlare". Förtäring till självkostnadspris.

ONSDAGEN DEN 19 MARS. Årsmöte kl 18.00 i IOGT-NTO:s lokaler på Första Långgatan 20. Efter sedvanliga förhandlingar föredrag av fil dr Christian Axel-Nilsson: Stilgjutning i Norden 1500-1980, bokstavsredskap i Nordiskt boktryckeri". Förtäring till självkostnadspris.

TISDAGEN DEN 15 APRIL KL 18.00 i IOGT-NTO:s lokaler på Första Långgatan. Föreningskväll med föredrag av ing Per Liljeström och civ ing Allan Palmgren: "Släktforskning och datorer". Förtäring till självkostnadspris.

LÖRDAGEN DEN 24 MAJ. Vårutfärd till Östergötland. Vi beser Rökstenen och efter lunch i Vadstena medeltidsstad besöker vi Landsarkivet. Ytterligare information och anmälningdag meddelas i nummer 2 av bladet. Pris ännu ej fastställt.
- Stenen i Rök socken är den runsten i Sverige (Norden) som har den längsta inskriften. Jämför förresten Rök - Rauk (på Gotland) och Rök i betydelsen skorstensrök. Alla begreppen hänsyftar på något som är upprest eller strävar uppåt. Församlingen har förmodligen sitt namn efter stenen!

HÖSTPROGRAMMET meddelas i kommande nummer av bladet.

ANMÄLAN om deltagande i VSGF:s möten görs senast 3 dagar före respektive program till Stina Börjeson tel 031-25 75 55 eller LarsOlof Lööf tel 031-24 16 15. Anmäl Er i så god tid som möjligt! Välkomna!

År 1996 fyllde Västra Sveriges Genealogiska Förening 50 år!

VSGF:s långa och framgångsrika verksamhet var värd ett festligt och solennt firande men då föreningens ekonomiska resurser för närvarande är begränsade måste programmet genomföras i en något förenklad form.

Jubiléet avhölls i samband med ordinarie höstmöte den 23 november. Huvudvikten hade lagts på olika aktiviteter i Göteborgs stadsmuseum, för vilka redogöres här nedan.

Utöver det till stadsmuseet knutna pro-

grammet hade föreningen två olika presentationer av sin verksamhet, den ena under tiden 18 nov-18 dec i Göteborgs landsarkivs entré och den andra 21-23 nov i form av en välbesökt utställning kombinerad med öppet hus i föreningslokalen och Göteborgs Hembygdsförbunds angränsande rum i Fortifikationens hus på Postgatan 4. För presentationerna svarade Rolf Ekelund och Johan von Sydow.

Redaktionen

VSGF:s 50 - årsjubileum

lördagen den 23 november 1996 i Göteborgs Stadsmuseum

Efter årets höstmöte började jubileumsprogrammet kl 17.30 i Stadsmuseets Wallenstamsal, prydd med blommor och VSGF:s svenska fana.

Vår ordförande *Lars Olof Lööf* hälsade 46 föreningsmedlemmar samt 7 representanter för andra organisationer varmt välkomna. Han gjorde en historisk tillbakablick över gångna år och talade om aktuella projekt och problem men även om framtida mål såsom publicering av flera forskningsresultat och, på sikt, kanske ett forskningshus i Göteborg.

Mellan kvällens framträdanden lyssnade de närvarande till finstämd violinmusik av musikstuderanden *Amanda Ynghammar*.

Ett flertal personer uppvaktade vår förening med tal och gåvor:

Sveriges släktforskarförbunds ordförande *Krister L:son Lagersvärd* framförde förbundets gratulationer och poängterade släktforskningens kulturella betydelse för alla åldrar. Han överlämnade tre böcker till VSGF:s bibliotek: "24 Famous Swedish Americans and their Ancestors", "Matrikel

öfver Civile Embets- och Tjenstemän I Riket år 1859" samt "Låt Farfar vila i frid".

Västgöta Genealogiska Förening önskade lycka till i framtiden genom *Kerstin Olofsson*, som överlämnade presentkort på kr 500, gällande släktforskarförbundets utgåvor.

VSGF:s egen medlem *Britt Hagman*, Örby, lämnade som gåva "Vigsel- och Dödbokregister för Örby socken för tiden 1762-1810".

Genealogiska Föreningen framförde sina gratulationer genom dess vice ordförande *Rolf Brodin*, som överlämnade en diskett innehållande register med 77.000 namn ur GF:s eget stora arkiv.

Skånes Genealogiska Förbund lyckönskade och skänkte genom *Ingrid Nilsson* boken "Barsebäck, en bygd i förvandling" av Margareta Sjöstedt.

Göteborgs Hembygdsförbund representerades av ordf *Birger Hassel*, som gratulerade med en vacker träskål, innehållande "sötna" som tecken på de goda grannrelationerna, samt tackade för uttrycksfulla insatser som tagit insiktsfulla uttryck.

Landsarkivet i Göteborg gratulerade genom sin chef *Anna Brita Lövgren*, vilken gladd sig åt många besök av VSGF-medlemmar och önskade livaktig fortsatt verksamhet. Hon var mycket nöjd med VSGF-presentationen, som var anordnad i landsarkivets entré under nov-dec, samt överlämnade en blomstergrupp, som hon avsåg skulle utvecklas med förgreningar och symboliska frukter.

Johan von Sydow, vår hedersordförande, framförde hälsningar och gratulationer från hedersledamöterna *Per Clemensson*, som skänkte sin nyutkomna bok "Emigrantforskning, steg för steg" och *Ingrid Sporsén*, som sände en penninggåva på kr 1.000:-. *Johan von Sydow* utlovade så till sist sin nya bok "Christian Fredrik von Sydows ättlingar" till vårt bibliotek.

Till vår förening hade även inkommit lyckönskingsbrev från vår korresponderande medlem *Gunnar Christie Wasberg*,

Norsk Slekthistorisk Forening i Oslo, samt *Vasanejdens Släktforskare* i Finland.

Med titeln "Mellerud Dalsland - Melerude Minnesota" berättade kvällens talare, arkivarie *Olof Ljung* från Mellerud, om emigrantöden från den stora dalslandsemigrationen, dokumenterade genom bevarade brev, samt om sin nyligen företagna USA-resa.

Lars Olof Löf och *Per Gösta Rinsell* visade sedan runt i Stadsmuseets nyrenoverade våningar med bl a emigrantutställningen "en enkel Amerika" och basutställningen om Svenska Ostindiska Kompaniet.

Efter rundvandringen intog 40 medlemmar med gäster gemensam middag i museets foajé, ombesörjd av Ostindiska Huset Krog & Kafé och avslutad först vid 11-tiden på kvällen. Till den goda stämningen bidrog icke minst *Rolf Ekelund* med gitarrspel och visor.

Joel Holger

Lars Olof Löf, Olga Dahl, Rolf Ekelund och Rolf Brodin jr. Genealogiska Föreningen. Foto PLm.

Biblioteket växer!

Jag vill på detta sätt tacka alla Er som skänkt böcker tidskrifter, släktutredningar, avskrifter och annat för släktforskare så värdefulla gåvor, till biblioteket under året som gått, inalles har det influit 98 nummer (medlemsskrifter från andra föreningar inräknat).

Ett speciellt tack vill jag rikta till Harry Niklasson som bundit in 24 årgångar (1968-1991) av Släkt och hävd i 12 ypperliga halvklotband, så nu har vi denna tidskrift inbunden för åren 1950-1991.

Medlemmar och andra som berikat biblioteket med gåvor under 1996 är:

Elsa Sjödahl, Tom Rinman, Tor Cullberg, Arne Berggren, Lilian Andersson, Torborg Vendeltun, Otto Fürst, Johan von Sydow, Per Liljeström & Per Clemensson.

Bibliotekarien

NYA MEDLEMMAR 1/4 - 31/12 1996 - VÄLKOMNA!

- Alfredsson, Jan	Bykällevägen 35, 433 76 Jonsered	031/795 69 93
Arwidsson, Ewert	Göteborgsv 91 A, 461 54 Trollhättan	0520/70739 (hem) 031/65 23 31 (arb)
- Cato, Inger	Box 2141, 433 02 Partille	031/26 16 25
Comstedt, Nils-Olof	Vantgatan 2 A, 414 56 Göteborg	031/24 46 29
Fristedt, Erik	Nordenskiöldsg 23, 413 09 Göteborg	
- Hansen, Eva	Fjällsippan 3, 424 48 Angered	031/31 32 18
Ilhage, Bertil	Hasselkulleg 34, 461 62 Trollhättan	
- Jacobsson, Alf	Måns Torbjörmsväg 22, 417 29 Göteborg	031/51 45 58
- Johannesson, Christer	Edgångsvägen 3 B, 433 46 Partille	031/36 48 45
Johansson, Leif	Jaktstigen 7, 641 35 Katrineholm	
Jonsson, Falck Perolow	Lilla Risåsgatan 20, 413 04 Göteborg	031/24 29 24
Lindhé, Ulla	Bangatan 29, 414 64 Göteborg	031/12 06 94
- Ljungberg, Eva	Krokegatan 5, 413 18 Göteborg	031/42 85 86
- Nygren, Åke	Bohusgaan 26, 411 39 Göteborg	031/16 32 94
- Sernhag, Gunnell	Molvädersgatan 2, 418 35 Göteborg	031/92 13 27
Ström, Kenneth	Gnistvägen 5 D, 423 41 V Frölunda	031/45 44 16
- Venström, Jan	Lilla Myrkärsv. 13, 417 29 Göteborg	031/2312 95

Förteckning över nya medlemmar 1/1 - 31/3 1996 se Västanbladet nr 2/96.

EN AUKTION I BACKA FÖR 200 ÅR SEDAN

Av Martin Bratt

Året var 1798. Handelsmannen Sven Roland Kjellberg hade 1795 köpt några gårdar i Backa socken på Hisingen, men efter en tragisk händelse skilt sig från sin hustru Christina Lovisa Lidholm. En av gårdarna var frälschemmanet Bäckebol - makarnas hem. Efter skilsmässan ville nu maken sälja Bäckebol och flytta därifrån.

Den 3 februari 1798 hade faktorn Fredrik Lindqvist från Jönköping på offentlig auktion inropat Bäckebol och de andra gårdarna för 7.050 riksdaler, men dessförinnan hade allt lösöre sålts på auktion. Vad som därvid förekommit har bevarats i ett den 23 januari och följande dagar daterat inventarium. Om de bortauktionerade föremålen, vad de kostade och vilka köparna var skall jag nu berätta.

Spekulanter hade strömmat till från alla håll. Det var folk från Lerje by och andra byar i Backa socken, det var makarna Kjellberg närstående personer, men det var också myndighetspersoner och köpmän från staden Göteborg.

Lösöreauktionen hölls på Bäckebol, men det framgår inte vem som förrättade den. Det kan ha varit den i inventariet nämnde länsmannen Chorman, som tidigare hade sysslat med auktioner, men säkert är det inte.

Auktionsföremålen

I inventariet finner vi möbler och annan inredning fördelade på de särskilda rummen - förmaket, salen, sängkammaren, matsalen, barnkammaren, flygelkammaren, mjölk-kammaren, köket, skolkammaren (!), visterhuset (= skafferiet), fruktkammaren, brödkammaren och köttboden. Allt detta ger in-

tryck av att Bäckebol var ett gediget och välförsett hus. Som vanligt är i äldre bouppteckningar förekommer i detta inventarium även särskilda rubriker: Silver, Koppar, Tenn, Jernsaker, Blecksaker, Glas, Pästlin (porslin), Linkläder och Lerkärl. Eftersom jordbruk bedrevs på Bäckebol fanns även Åker- och körredskap samt Kreatur. Under rubriken Diverse finner man linne och finare duktyg, men även sådant som i våra dagar kallas Kortvaror - olika slags band i metervara (eller rättare sagt i alnar). Det var ett rikt och välförsett hus som gick under klubban. Flera hundra persedlar med åsatta priser, uttryckta i riksdaler, skillingar och runstycken.

Avträdande och tillträdande inropare

Vad som mest intresserar oss är naturligtvis vilka de var som ropade in. Vi börjar med ägarfamiljen. Säljaren själv, *Sven Roland Kjellberg*, som snart skulle lämna Bäckebol, ropade in ett halvt dussin stolar och en stor spegel med förgylld ram, som fanns i sängkammaren. *Fru Kjellberg* ropade in en bordduk med tolv servietter och en teduk. *Johan Fredrik Lidholm*, som var en broder till fru Kjellberg, hade varit "bodgosse" hos Sven Roland. Han ropade in flera möbler. En annan köpare med anknytning till familjen Kjellberg var *Jungfru Laurén*, som ropade in några sysaker. Hon var sannolikt syster till en Eric Nilsson Laurén, som också varit "bodgosse" hos Sven Roland.

Sedan fanns det naturligtvis en del föremål som förblev osålda och antecknades "åtföljer egendomen". Att en del gamla låsar i rustkammaren förblev osålda kan ju förefalla ganska naturligt.

Fredrik Lindqvist, som skulle tillträda egendomen, försåg sig med ett halvt dussin stolar, elva djupa tenntallrikar och en grönmålad pulpet från skolkammaren. Lindqvist hade nämligen ett par småbarn som skulle undervisas. För jordbruket behövde Lindqvist både redskap och verktyg samt kreatur. Han ropade in korna "Sibätta", "Ringöga", "Lilja" och "Docka" med flera andra kreatur. Dessutom en liten fisknot, ty på den tiden gick Bäckebol's ägor ner till Göta älv. Nedanför Oliveholms stora fruktträdgård fanns också en liten fiskdamm att kasta noten i! Men nu är den dammen sedan länge igenfylld och tjänar som parkeringsplats för odlingslottshavarnas bilar. Men Bäckebol's bäcken flyter alltjämt förbi.

De flesta inroparna står med ofullständigt angivna namn - en del med bara förnamn, andra med bara efternamn. Kända för traktens befolkning, okända för eftervärlden. Med hjälp av släktforskningens metoder och litet fantasi skall vi försöka identifiera dem.

Andra inropare - myndighetspersoner

Länsman Chorman, utan förnamn, som ropade in två slagbord och en stor rödmålad, ostindisk tebricka, hade tre år tidigare hållit en auktion och kallades uppördsskrivare. Det kan ha varit han som nu förrättade auktionen på Bäckebol. Han ropade in två stycken sadlar och en frack.

Kronolänsman Wettergren i Göteborg, som ropade in en renhud, har inte heller gått att placera bland länets myndigheter.

En annan myndighetsperson, som be-tecknats *Häradsh. Hjorth*, var stadsfiskaleni Uddevalla, Christian Fredrik Hjorth. På den tiden kunde titeln häradshövding tilldelas vissa förtjänta personer inom administratio-

nen. Han ropade in en s k värmlandsplog, som introducerats av en tidigare ägare till Bäckebol, vågmästaren Johan Oliveholm.

Fältväbeln Axel Bäärnghjelm, som ropade in en stor spegel i förmaket, flera bord och en soffa från salen, var född 1770 och sedan 1790 fältväbel vid Stedingska kompaniet. Fältväbel var vid denna tid kompani-chefens närmaste biträde med avseende på expedition och inre ordning. Bäärnghjelm tog avsked 1801 och avled 1830.

Svårare att identifiera är *Prof. Malm*, som ropade in en grönmålad vattentunna och en kofot. Ett är säkert - han bör inte förväxlas med upphovsmannen till den s k Malmska valen på Naturhistoriska museet i Göteborg, som också hette Malm och var professor.

Köpmän och hantverkare

Bland köpmännen finner vi en man med ett utländskt klingande namn, herr *I.A. Stangenett*. Han ropade in auktionens dyraste möbel, en imperialsäng med rött och vitt sits-omhänge för 50 riksdaler samt ett halvt dussin stolar. Hans fullständiga namn var Johan Adam Stangenett (1752-1832). Han var grosshandlare i Göteborg och ogift. Varifrån släkten kom vet man inte. Handels-societeten i Göteborg protokoll den 11 februari 1808 upplyser att han "blev med Societeten förenad och att han enligt Herr Jonas Kjellbergs munteliga berättelse tjent hos honom i 20 års tid, till hans fullkomliga nöje". Jonas Kjellberg (1752-1832) riksdagsman, känd filantrop och stiftare av Kjellbergska flickskolan i Göteborg, var ledamot av Handels-societeten styrelse. Samma år vann Stangenett burskap som handlande i Göteborg

Herr *Johan Seidenzopff*, en handelsbetjänt från Göteborg, köpte ett par fjäder-

bolster och några putor.

De som handlade med livsmedel kallades på den tiden högare. En sådan var *hökaren Mårten Westerman*, som fått burskap den 14 december 1781. Han köpte en gulmålad träsoffa. En annan högare var *Jonas Kjellgren* med burskap den 11 december 1795.

Skråhandlingarna i Göteborgs landsarkiv hjälper oss att hitta *Kakelugnsmakare Wettergren*, som ropade in två drälldukar och nio servietter. Han var nu inte vilken kakelugnsmakare som helst utan hade redan i fem år varit älderman i kakelugnsmakare- och krukmakareskrået. Hans förnamn var Johan och burskap hade han redan fått den 10 januari 1783. *Bryggaren Svensson*, utan angivet förnamn, som ropade in åtskilligt duktyg och servietter, torde vara den Lorenz Svensson, som mellan åren 1815-1837 var älderman för Bryggargillet i Göteborg. Om *smeden Carlsson från Göteborg* vet vi inte mera än att han köpte ett väggur "går 10 à 12 dygn, värt 20 riksdaler" men också ett tranfat. - Trankokerierna var ännu i full verksamhet längs kusten.

Grannar och folk från trakten

Från det gamla säteriet Hökälla, som på den tiden hörde till Backa socken, kom frälseinspektoren *Sven Apelgren* och trädgårdsmästaren *Olof Dahlberg*. Den senare köpte två vagnar med beslagna hjul. Hökälla ägdes vid denna tid av grevinnan Beata Wilhelmina von Saltza, född friherrinna Kruuse af Verchou (1731-1812). Hon var änka efter generalmajoren greve Hugo Herman von Saltza, en gång lantmarskalk vid 1778 års riksdag. Fyra år dessförinnan hade han av Gustaf III utnämnts till landshövding i Halands län. Han hörde även till Konungens

förtrogna vid 1772 års revolution. *Apelgren* och *Dahlberg* hade nu infunnit sig för att för grevinnan von Saltzas räkning ropa in vag-narna.

Men de allra flesta besökarna hade kommit från granngårdarna och grannbyarna. Manfolket efterfrågade verktyg och redskap medan kvinnfolket ropade in husgeråd och linnevaror. De flesta förekommer i inventariet med sina patronymika (= faderns förnamn + son eller dotter), varför identifieringen kan bli besvärlig. Sålunda finner vi tre *Anders Larsson* - en på Hallen, en annan på Mellangården och en tredje på Westergården. Alla ropade in "rosiga band". *Olof Persson* på Rumpan - gården låg på Tolsegårdens mark - ropade in silversaker, en liten bägare, som vägde fem lod, en tumlare på ett lod och ett par brilliantskospännen. *Johan Beyer* i Bällskär ropade också in ett par skospännen och dessutom ett par gardiner.

Naturligtvis var gårdsfolket på Bäckebol med. *Pigan Ella* skaffade sig sammetsband och *drängen Magnus* köpte fyra s k nattkappor. Vad var det för något? Jo, en nattkappa var en klädespersedel av fint lärft, som männen nyttjade utanpå linnen framför bröstet under västen och som var försedd med en krage, omkring vilken halsduken knöts.

Från grannsocknen Säve kom *Christoffer Andersson* från Åseby Östergård (1766-1843). Han var broder till ägaren på den gården. Han ropade in "en otjärad tross på 25 skålpund att uppvinna kvarnstenar med".

Så nu hade nu ett rikt och förnämt hem skingrats. Men som jag redan nämnt hade enligt anteckningar i inventariet en del föremål behållits av makarna *Kjellberg*. För åtskilliga föremål finns dock ingen anteckning

vem som ropat in dem. Men Fredrik Lindqvist, som själv ropade in åtskilliga föremål, har kanske sedermera köpt dessa. Han och hans lilla familj hade säkerligen inte haft något välförsett hem ute på Brunskär i Torsby socken, där han varit faktor (arbetsledare) under ett par år vid ett silssalteri.

Efter auktionen flyttade Sven Roland Kjellberg till Gunnared Nolgården i Ange-redds socken, där han bodde hos handlanden C.D. Osterman till sin död. Han avled den 12 april 1800 i Essunga socken, där hans grav finns.

Christina Lovisa Kjellberg gifte om sig den 28 december 1800 med handlanden Niklas Laurén i Göteborg. Hon avled 1824 och är begravd på Stampens kyrkogård i Göteborg.

Släkten Lindqvist ägde Bäckebo till 1836, då det förvärvades av Niklas Ludvig Friedländer, som gift sig med en av döt-

rarna. Den släkten skulle bli kvar på Bäckebo till 1911.

Källor:

Avskrift av "Inventarium över lösöre egen-domen på Bäckebo, upprättat den 23 och följande dagar i januari 1798". Originalen till detta inventarium har godhetsfullt ställts till författarens föfogande av framlidne general-konsuln Carl Carlsson Kjellberg.

Bäckebo's gårdsarkiv (hos författaren).
Backa sockens husförhörlängder (i Göte-borgs landsarkiv, GLA).

Handelssocietetens i Göteborg arkiv (GLA).
Göteborgs skråhandlingar (GLA).

Elgenstierna, Gustaf, Den introducerade svenska adelns ättartavlor, 1 - 9, Stockholm 1925-36.

TILL SALU

Boken 'Christian Fredrik von Sydows ättlingar', sammanställd av Johan von Sydow. Eget förlag.

Boken har som undertitel 'Biografiska uppgifter om frälseinspektoren Christian Fredrik von Sydows (1714-1773) avkomlingar i alla led intill våra dagar. Släktbeskrivningar'.

Ättlingar till Christian Fredrik von Sydow finns förutom i den egna släkten bl a i ett stort antal kända ingifta släkter, representerade svenskt samhällsliv i alla former. Bland de mest kända släkterna kan nämnas släkterna Palme och Wallenberg. Även många utländska släkter finnas. Såväl släkten von Sydows som flera

släkters ursprung redovisas och stamtavlor kompletterar personbeskrivningarna.

Boken har 560 sidor och ett personregister omfattande mer än 6.500 namn. Boken är inbunden.

Priset för VSGF:s medlemmar är 450 kr inkl moms. Hårtill kommer vid leverans via posten kostn för emballage och porto (frakt), f n 75 kr för enstaka ex.

Beställningen kan göras skriftl. hos Johan von Sydow, Fagerängsg 3, 412 70 Göteborg, eller på tfn 031/40 69 27.

Boken kan avhämtas på nyssnämnda adr. eller i VSGF:s bibliotek, Postg. 4, Göteborg, helgfria torsdagar kl 11-13.

EPISODER I SLÄKTFORSKNINGEN

Glädje och besvikelse i min forskning

Berättat av Per Liljeström

Prolog

Min far Kåge sa ofta: När jag blir pensionär skall jag börja släktforska". Så blev det inte.

När han fick sin efterlängtnade pension fylldes hans liv ännu mer av föreningsliv än det dittills gjort. Dessutom drabbades han av en hjärtinfarkt drygt ett år efter pensioneringen.

Tyvärr tog jag inte fasta på min fars tankar om släktforskning. Hade jag gjort det hade vi i sex-sju år gemensamt kunnat forska. Med bilens hjälp hade vi tagit oss till landsarkiven i Vadstena och Lund. Vi skulle givetvis besökt Visingsö och trakterna kring Vätterns södra del där min far hade sina rötter. Vi skulle naturligtvis också besökt de skånska trakter som min mor Emma härstammade ifrån

Nåväl, våren 1980 började jag fundera på att börja forska, men nu var min mor så sjuk att hon endast i undantagsfall kunde ge någon hjälp. Och Kåge var död sedan fjor-

ton år tillbaka. Men jag hade god hjälp av den intervju jag gjort med Emma redan 1973, då hon fick berätta om sitt fotoalbum. Denna bandinspelning visade sig vara ovärderlig när jag skulle identifiera min mormors syskon.

Ganska snart började jag också forska på min fru Kerstins sida, och det har jag sedan dess gjort parallellt med min egen forskning. Dock har mycken tid ägnats de två släktforskarföreningarna VSGF - Västra Sveriges Genealogiska Förening - och Föreningen Släktdata. Men dessutom har jag hunnit med att ge ut en släktkrönika om Emmas släkt. Boken, vars titel är

Anders Hansson och hans släkt.

I tryckt förvar,

omfattar 300 sidor och nästan 250 illustrationer, mest fotografier.

I fortsättningen berättar jag om olika episoder som berättats eller som Kerstin och jag upplevt.

EPISOD 1

Minnie och Kalle

Våren 1980 blev Kerstin och jag bjudna till Klappe vid Viken för att fira midsommar i Skåne.

Eftersom vi också skulle besöka Kerstins syster och svåger i Kallinge uppstod möjligheten att med några dagar förlänga resan. Mina planer var att försöka finna släkt i Långaröd och Ystad samt att leta i kyrkoböcker på pastorsexpeditionerna i Vollsjö och Östra Sallerup. Vi kom till Ystad

vid halvåttatiden och inkvarterades på vandrar hemmet i Sandskogen. Jag föreslog att vi skulle söka upp Minnie, en syssling som jag träffat för många år sedan. Det var mina föräldrar som den gången visste vart vi skulle, men nu måste jag lita till det egna minnet:

Minnie och Kalle.

Kalle var slaktare, möjligen charkuterist.

Vanligt efternamn - son-namn.

Bodde i ett hörnhus vid Lilla Norregatan och Sladdergatan.

Detta är vad som finns kvar i minnet.

Snabbt förflyttar vi oss till nämnda gaturkorsning. I det första huset (det rätta) fann vi inga namn som passade in. Inte heller i hus två och tre. Det fjärde är Ystads Allehandas.

Vi fortsätter promenaden och vid torget finner vi en telefonkiosk. Jag menar att en titt i katalogen inte kunde skada, och efter en kort stund hittar jag "*Jönsson, Karl, föreståndare, Mejerigatan*". Jag öppnar dörren och frågar Kerstin:

-Jag tror jag funnit rätt person - vad tror Du?

-Jag vet inte, men Du kan väl fråga dom som kommer därborta. Det kanske e` dom?

Samtidigt pekar hon mot ett par personer femtiotalet meter bort. Dessa vänder plötsligt stegen mot oss och frågar:

-Är det något speciellt ni söker?

-Ja, e' ni gamla ysta'bor?

-Sen tretti år.

-Kommer ni från Östraby?

-Ja.

-Då e' de' Minnie och Kalle!?

-Ja!

Just denna kväll har Minnie och hennes man förkortat den dagliga kvällspromenaden och sneddat över torget, vilket de normalt inte gör. Att vi inte funnit dem på den ursprungliga adressen beror på att de för några år sedan flyttat.

Tala om tur!

EPISOD 2

Karl Oskar

Flera nykända släktingar påpekade att jag som amatörfotograf borde ta kontakt med Karl Oskar Sjöström, en av mina många sysslingar. Karl Oskar skulle enligt dessa släktingar ha jobbat med Fotografiska Föreningen i Stockholm.

Vid det första telefonsamtalet med Karl Oskar bad han oss omedelbart att hälsa på dem om vi skulle ha 'vägarna förbi Medevi'. Detta första samtal råkade jag ringa på Elsas 80-årsdag den 2 januari 1981. Den uppgiften höll dock Karl Oskar inne med några månader.

Våren 1981 reser Kerstin och jag tillsammans med Kerstins kusin Anita och hennes man till Västergötland för att forska i den "bohliniska" släkten, till vilken både Kerstin och Anita hör.

Tack vare Anita (eller kanske på grund

av) hamnar vi i Vadstena över natten och nu kan vi få 'vägarna förbi Medevi'. Hela sällskapet är överens och ett telefonsamtal bekräftar att vi är välkomna på elva-kaffe. Vi kör till Stora Forsa vid Medevi Brunn och möts av glatt välkomnande Elsa och Karl Oskar.

-E' Du fotograf, frågar båda när de ser min kameraväska

-Ja, amatörfotograf precis som Du, säger jag till Karl Oskar.

Elsa och Kerstin hjälps åt med kaffet medan Karl Oskar och jag pratar släkt. Anita och Karl Erik sitter tysta och lyssnar

Vi har väl varit där en timma när ett ljus går upp för släktforskaren och han utbrister:

-K.O. Sjöström, e' de' Du?

-Ja, visste Du inte de'?

-Nä, de' hade jag ingen aning om!

Kerstin samtalar med Elsa och Karl. Foto PLm.

Här sitter jag nu tillsammans med författaren av Sveriges mest sålda fotolärobok. Möjligt kan göteborgaren Gösta Skoglund göra KO rangen stridig.

Inte ens när jag sistlidna veckan rådfrågade "Amatörfotografen" om något, anade jag att KO Sjöström och jag skulle vara släkt. Förstå min glädje när jag får ett dedicerat exemplar av senaste upplagan.

EPISOD 3

Gunnar Persson

Tidigt fick jag kontakt med Gunnar Persson, en folklivsforskare och författare från Västerstads församling i Hörby Kommun.

När jag tillsammans med Kerstin och Minnie kommer till Dalarna i Västerstad märker jag att något är fel. Jag har under nästan ett år brevväxlat och telefonerat med Gunnar och fått en ganska god bild av honom. Men nu är något galeat.

Jag frågar:

-Vad är på tok? Du är dej inte lik från våra samtal!

-Jag tog kontakt med en kvinna i Hörby. Hennes man var släkt till dej. Jag tyckte det var ett bra tillfälle att kontakta henne, för hennes man var ivrig släkt- och bygdeforskare. Han hade många uppgifter som vi i hembygdsföreningen skulle vilja ha tillgång

till. Dessutom hade han rätt ut släktskapet med Magnus Plagman, en i dessa trakter känd kapten från Karl XII:s armé. Där skulle Du finna mycket intressant.

-Men, fortsätter Gunnar, vet Du vad ånkan sa? Jo, den skiten eldade jag upp.

Det är lätt att förstå Gunnar Perssons be-

svikelse och vrede. Och jag känner likadant!

Resten av dagen blir dock ett minne för livet. Vi träffar många fina personer och ser många gårdar där mina förfäder levde. Dock träffar vi inga släktingar på denna resa i Färs Härad.

EPISOD 4

Jonas Andersson

Vid ett tillfälligt besök i Kerstins födelsestad Sölvesborg uppmanar jag henne att ta reda på var hennes farfar var född. Mormor och morfar samt farmor hade jag redan kläm på, men för att gå vidare vill jag också ha denna uppgift.

-Han va' född i Lundby församling, säger assistenten på pastorsexpeditionen.

-Men vilket Lundby? frågar jag.

-Lundby i Älvsborgs län.

Otroligt, farfarn var född i vår egen kommun.

Så snart vi kommit hem till Lerum kör jag ner till Landsarkivet i Göteborg och börjar leta efter August Brand. Jag finner ho-

nom som August Jonasson född i Björboholm. Fadern är Jonas Andersson.

Ett litet misstag gör att jag hittar fel Jonas Andersson i husförhörlängden. Om denne Jonas Andersson står det:

Jonas Andersson har emot kyrkoherden ådågalagt den allra grovaste vanvördnad.

I följande HFL står:

Jonas Andersson får endast förhöras av kyrkoherden själv.

Vad har Jonas Andersson gjort? Har han bett kyrkoherden dra åt fanders?

Jag har inte forskat vidare, men hade han varit en av Kerstins anfäder skulle jag givetvis försökt hitta orsaken. Den kanske finns i något kyrkorådsprotokoll.

EPISOD 5

Mårten Taleman Krum

När jag vid ett tillfälle skulle besöka min kamrat Torild Isaksson i Lerum hade jag nyss fått min släktkrönika klar och tog med mig ett exemplar för att visa. Torild studerar den en stund och säger:

-Jag kanske skall visa Ann-Maris släktutredning

-Jasså, har hon också gjort en sådan?

-Nä, en avlägsen släkting och hennes far har gjort den.

Torild hämtar en stor inbunden bok i A4-

format. Jag vänder den och läser på ryggen: *Släkten Krum från Kyrkefalla.*

-E' de' Mårten Taleman Krum från Kyrkefalla, frågar jag och blir alldeles knäsvag.

-Ja, svarar Torild. E' ni släkt?

-Nä inte jag och Ann-Mari men Kerstin och Ann-Mari.

Så småningom konstaterar vi att de är niomänningar med den berömda Mårten Taleman Krum som gemensam anfader.

EPISOD 6

Anders Brännare

Någon tid har gått från den dag jag började släktforska. En kollega från Elverket kommer in på Fastighetskontorets verkstads-lunchrum och ställer frågan:

-Nå Per, hur långt har Du kommit i din släktforskning?

En av arbetskamraterna skall då göra sig lustig över att jag är nykterist och säger:

-Per har slutat för han hittade en hembrännare i släkten.

Det är ju inte alltid man har det dräpande svaret till hands, men så var fallet denna gång:

-Nä Hasse, det var mycket värre än så. Han hade ett stort bränneri i Tomelilla.

Det var min mormors äldste bror Anders Andersson, även kallad Anders Brännare som ägde bränneriet. Han var en av de fem som räknas som Tomelillas grundare.

Nåväl, ingen kan ju ta ansvar för sina förfäders gärningar, så den som slutar släktforska för att han hittar en eller annan 'suspekt' person tycker jag är omåttligt dum. Dessutom är det så att de som är lättast att 'klä på' är de som hamnat högst eller lägst på samhällstegen. Kring dem finns många uppgifter att hämta ur olika arkiv.

EPISOD 7

Styrelsen är släkt

Den dag när min kamrat Allan Palmgren och jag skall åka till Föreningen Släktdatas styrelsemöte berättar Allan att han funnit att han och vår ordförande Erik Levander är släkt.

En tid därefter ringer Sigrid Pehrsson, en av mina släktingar (sexmanning), och berättar att hon i Tidningen Släktdata, som hon fått av mig, sett att Erik är vår ordförande. Hon berättar då att hon och Eriks fru är släkt.

Ungefär vid denna tid finner Torild att han och Allan är släkt. Torild var då med i

Släktdatas styrelse. Samtidigt konstaterar jag släktskap mellan min svåger och Håkan Hansson, också han med i Släktdatas styrelse.

Vid ett tillfälle när jag behöver hjälp av Allan med släktregistreringsprogrammet Disgen säger han:

-Jag har en Krum i mina papper. Kan hon vara släkt med den Krum som Du alltid pratar om?

-Har Du namnet kan jag se efter?

Jag får namnet och vi finner ett visst

släktskap mellan ett barnbarn till Allan och Mårten Taleman Krum.

Vid det här laget var samtliga i Släktdatas

styrelse på något sätt släkt eller släkt i släkten med varandra, och fyra år tidigare kände vi varandra överhuvudtaget inte.

EPISOD 8

Rollo av Normandie

Hösten 1993 reser Synnöve Molander, Carl-Erik Ripa och jag till släktoforskardagen i Skara. I bokståndet finner jag en skrift om släkten Barnekow. Den är billig och verkar intressant så jag köper den.

Några dagar senare tar jag boken med till Allan och lånar honom den med kommentaren:

-Jag tror att den här boken kan vara intressant. Du har ju en massa kungahus i

din dator.

Dagen efter åker vi till ett styrelsemöte, och då berättar Allan:

-Den där boken jag fick låna gav mig 22 nya generationer. Om man kan lita på uppgifterna i boken!

Han hade funnit en länk från sina skotska släktingar (Hamilton) till Barnekow-släkten och därmed ända till Wilhelm Erövraren och Rollo av Normandie.

EPISOD 9

Farmors Tårta

-Farmor brukade alltid baka en tårta till våra födelsedagar, berättar min syssling Inga Lagergren.

-Den var speciell på det sättet att den kunde skickas som postpaket till födelsedagsbarnet. Var vi än befann oss i landet kom Farmors Tårta, som väl idag skulle kallas kaka.

-Jag minns särskilt en av Ingas födelsedagar, fortsätter Nisse.

-Den gången utsattes vårt äktenskap för en allvarlig prövning. Vi var nygifta och bodde i Stockholm, där vi båda arbetade på apotek. Jag slutade tidigt den dagen och fann postavin i brevlådan. Jag förstod ju att den gällde 'tårtan' och gick till posten. Hemkommen öppnade jag kartongen och skar kakan i prydliga triangelformade tårtbitar.

Farmor - Karna Olsdotter

-När jag kom hem, faller Inga in, stod 'eländet' på bordet. Inte nog med att Nisse skrivit mitt namn på avin, han hade förstört hela ritualen kring tårtan.

-Tänk! Allt detta, som jag var van att göra, hade Nisse gjort!

1. Hämta tårtan på posten!
2. Öppna kartongen och se på tårtan!
3. Läs brevet!
4. Skära tårtan i romboider!

-Det sista var nästan det värsta. Hela tårtan var ju förstörd. Den kunde man ju inte äta, när den inte var skuren i romboider, slutar Inga med glimten i ögat.

-Men den var väldigt god, trots att jag dessutom vispat grädde och lagt på, minns Nisse.

Recept på Farmors Tårta

3 ägg vispas med 1 1/2 dl socker
150 gr smält och avsvanat smör tillsättes
1 1/2 dl vetemjöl nedröres
Baka i 225° varm ugn tre omgångar i vanlig stekpanna, 8 minuter per botten.
Röd vinbärs gelé mellan bottenarna.
Skäres i romboider.

Ej bäst första dagen!

EPISOD 10

Hur Andersson blev Ambolt

När smidesmästare Per Anderssons äldste son Anders studerade vid Tekniska Högskolan i Stockholm fanns vid samma tid ett flertal Anders Andersson vid högskolan.

Vid första hemresan till Tomelilla utspann sig följande samtal mellan far och son:

-Far, rektorn vill att vi som heter Anders Andersson skall byta efternamn.

-Har Andersson dugt åt mej så duger de' åt dej.

Och så var det slutresonerat för den gång.

Nästa gång Anders kom hem till Tomelilla lät det:

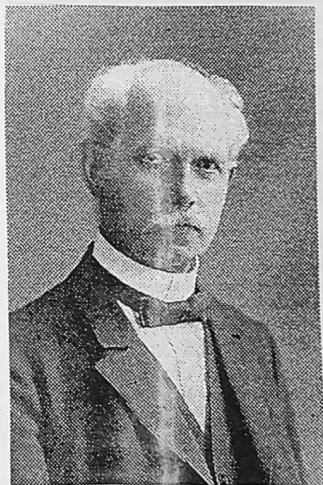
-Far, rektorn vill verkligen att vi skall byta namn.

-Har Andersson dugt åt mej så duger de' åt dej.

-Men far, jag har tänkt kalla mig Ambolt.

-Ja, men de 'va' nå 't helt annat, sa smidesmästaren.

Ambolt (ambult) är ett mindre städ, som placeras i hålet på det större smidesstädet.

Anders Ambolt

Men i Skåne är det vanligt att kalla hela smidesstädet för ambolt.

Per Andersson, kallad Per Sme, var en yngre bror till Anders Brännare. Även han tillhörde de fem som enligt traditionen byggde upp Tomelilla samhälle.

Tomelilla Mekaniska Verkstad, Per Sme' längst till höger (ca 1910).

EPILOG

Detta är ett smakprov på allt jag upplevt under drygt femton års släktforskning.
Hur kan någon tycka att detta är en tråkig sysselsättning?

VSGF:s EKONOMI -

EN VÄDJAN

VSGF:s ekonomi inger mig och många föreningsmedlemmar bekymmer. Föreningens styrelse kunde därför inte satsa mer på frändet av föreningens 50-åriga verksamhet än som skedde, vilket jag har förstäelse för även om jubileet inte blev den fest jag förväntade mig.

Men nu gäller det för oss alla i föreningen att se framåt! För Västra Sveriges Genealogiska Förening - med sina många engagerade släktforskare, sitt fina bibliotek, sina goda traditioner och sina goda förbindelser med andra släktforskar- och genealogiska organisationer i Sverige och utomlands - har en framtid.

För att resultatrikt kunna fortsätta och vidareutveckla vår verksamhet behövs pengar. Anledningen till att föreningen vid höstmötet beslöt om en höjning av årsavgiften för 1997 var närmast att få en någorlunda balans i räkenskaperna. Men detta räcker inte för att föreningen skall kunna möta kommande behov. Medlemsantalet har gått

ner under senare år och bidrag från det allmänna kan man inte i fortsättning räkna med i samma utsträckning som tidigare.

Det är därför som jag med dessa rader vill vädja till våra medlemmar att ge föreningen ett extra ekonomiskt stöd och att göra det nu. Vi i föreningen är tacksamma för alla bidrag, stora som små, även anonyma. Medvetandet att föreningen genom bl a Ditt bidrag får en ekonomisk standard som gör det möjligt för styrelsen att med tillförsikt se framåt må vara en sporre för Dig att omsätta Din omtanke om föreningen till ett ekonomiskt stöd.

Jag kommer med denna vädjan till VSGF:s medlemmar eftersom jag så gärna önskar föreningen inte bara ett gott år 1997 utan också en lyckosam framtid under kommande år.

Johan von Sydow
Hedersordförande i VSGF

LANDET RUNT

Ur olika medlemsblad av Johan von Sydow.

Västanbladet fortsätter här att kortfattat redogöra för läsvärda och intressanta artiklar ur 1995 års medlemsblad för släktforskarföreningar både i Sverige och övriga Norden. Medlemsbladen finns tillgängliga på VSGF:s bibliotek, Postgatan 4, Göteborg.

HALLANDSFARARENS INFORMATION. Hallands Genealogiska Förening.

Nr 27, mars 1995. Kerstin Jörsell skriver om 'Giftmordet i Stafinge 1873'. Provinsialläkarnas årsberättelse finns nu på mikrokort hos SVAR och Love Janson beskriver vad berättelserna kunde innehålla. - Om 'Att svära sig fri', d v s gå värjemålsed, skriver Ingemar Rosengren. Detta bevismedel fanns kvar till nya rättegångsbalkens ikraftträdande 1948.

Nr 28, juli 1995. Love Janson beskriver författaren och politikern Fredrik Ströms (1880-1948) anor. Ström, som bl a skrev om folket i Simlångsdalen (som var hans hembygd), hade - egendomligt nog - flera luckor i sitt anträdd.

Nr 29, sept. 1995. Love Janson ger tips om kompletterande källor till dödboken, bl a kyrkoräkenskaperna. - Samme förf. beskriver anorna för Edvin Jansson (1886-1945), känd kommunalpolitiker i Halmstad. - Ingemar Rosengren redogör för de viktigaste bestämmelserna i legostadgan, som delvis fanns kvar till 1926.

Nr 30, dec. 1995. Guno Haskå skriver om 'Bo-uppteckning med förhinder', den började 1779 och fortsatte två år senare. - Ingemar Rosengren ger ett nytt bidrag i serien om halländska mord. Denna gång, i aug. 1886, skedde mordet i Nösslinge-Källsjö, det var en gammal oförädd som utlöste mordet. - Kerstin Jörsell i Veddice redovisar en antavla, där rötterna finns bl a i Årstad och Faurås.

HUSFÖRHÖRSNYTT. Skaraborgs släktforskarförbund.

Nr 1, 1995. 'I länsbibliotekets gömmor' upplyser att arbetet med framtagning av ett släktnamnsregister på landsarkivet i Göteborg pågått sedan några år tillbaka och att namnen i de flesta härader i Skaraborgs län nu är registrerade.

Nr 2, 1995. Birgitta Johansson beskriver bruket Granviks storhetstid - Granvik ligger liksom det andra i artikeln nämnda bruket i Forsvik i Undenäs socken. Granvik ägdes under 140 år av släkten Tham, sedan av Mats Fredrik och Jonas Waern. - Nils Grenabo har gjort några fynd i Fågelås kyrkobok.

Nr 4, 1995. Kjell Henrysson skriver om 'Stenmur'n och släktforskaren'. Stenmurar skulle enligt påbud av drottning Ulrika Eleonora 1719 anläggas i stället för trä som stängselmaterial. Och sedan kontrollerades anläggandet vid syner av häradsrätten. Protokollen över dessa syner ger, det kan man få ut av denna artikel, en hel del uppgifter, som en släktforskare kan ha glädje av.

JIS-nytt. Jämtlands läns släktforskarförening.

Nr 60, febr 1995. Staffan Lindqvist redogör för 'Några intressanta nekrologer ur Jämtländska dödoch begravningsböcker'. - Kjell Risberg skriver om sockenstämmor, som är något förbisedda av forskarna. - Hans Jacobsson skildrar några medeltida storbönder i Jämtland. Här kommer förf. beträffande Johan d ä i Digermås tillbaka så långt som till slutet av 1300-talet. Förf. har hämtat uppgifterna ur Jämtlands och Härjedalens Diplomatarium.

Nr 61, maj 1995. 'Finns jag tack vare vildhussen', frågar sig Bernhard Granholm i Grums. Det gäller inte Magnus Huss (den s k Vild-Hussen) genealogiska anknytning till förf. utan den betydelse han har haft som ledare 1793-96 av utgrävningen av kanalen nedanför och tappningen av Ragundasjön.

Nr 62, sept. 1995. I en liten notis redogörs för ovannämnda diplomatarium, vars del III finns att köpa för 150 kr på landsarkivet i Östersund. Så eftersträvar man ett fullständigt genealogiskt bibliotek bör man köpa detta unika arbete! - I samma nr av JIS-nytt finns en förteckning över ättlingar till Anders Olofsson Lycke i Vallrun i Föllinge (f 1761).

Nr 62, nov. 1995. Hans Jacobsson beskriver släkterna Blix under rubriken 'Hur Hans Lauritzen Blix var släkt med de medeltida jämtländska Blixarna'. Äldsta stamfäder var för Ångsta-Faxnäldegrenen Magnus Blix i Ångsta, nämnd 1410, och för Klockåsengrenen Sigurd Jonsson nämnd 1428 som köpare av Klockåsen.

KALIX-NYTT. Kalixbygdens Forskarförening.

Nr 1/95. Forts. på artikeln 'Från sameland till bondebygd' (om ortnamn).

Nr 2/95. Nils Joëlson redovisar 'Josefssläkten i Åläng' (del av stamtavla) och skriver om Henrik Larsson i Vojakkala. - Fortsättn. på artikeln 'Från sameland till bondebygd'.

Nr 3/95. Om 'Utvandrare 1865' skriver Stefan E. Sundbäck. Det handlar om förf.s ff ff bror Johan Sundbäck (1823-1908). - Bengt-Göran Nilsson skriver om Projekt Gyljen, till vilket en av C.M. af Robson skriven anteckningsbok utgör stoff. Gyljen var ett bruk som af R. inspekterade hösten 1828.

KGF-NYTT. Kronobergs Geneal. Förening.

Nr 49/95. Harry Ahlqvist skriver om 'Att släkt- och hembygdsvetenskap i P.G. Vejdes samlingar' (som finns i Lunds Universitetsbiblioteks handskriftsavdelning, väl värd att besöka!).

Nr 50/95. Eva Dalin skriver om 'Skånska ryttare från Kronoberg'. Hon ger exempel på intressanta detaljer i generalmönsterrullorna. - Olof Nordström skildrar 'Torp och backstugor kring sjön Låen' (nära Lessebo).

Nr 51/95. Håkan Elmquist redogör för Kinnevalds vargeringskompani 1808 vid Kronobergs regemente (vargeringsmän=reserverna att sättas in när vakanser uppstod i krigsmakten). - Ingrid Ekman skriver om släktforskning och fattigvård.

MARK-RÖTTER. Marks Härads Släktforskarförening.

Nr 1/95. Nils Marelius och Björn Fyrlund skriver om 1900-talets kyrkobokföring (forts.)

Nr 2/95. Lennart Skatt beskriver kronolänsmannen Samuel Bruno (1816-1896), som började som trumslagarpojke på Elfsborgs regemente, blev länsman, ägare av flera gårdar - bl a i Hällingsjö i Bollebygd - avsattes som länsman, blev poststationsmästare i Flåskjum i Bollebygd, tog sig till Stockholm, söp ner sig och frös ihjäl på en gata i Klarakvarteren i Stockholm. - I en artikel under samlarubriken 'Domböckerna berättar' och signerad av CM Bergstrand beskrivs kyrkvårdar i Örby 1798. - Lars-Olov Eriksson skriver om 'Ny teknik i forskningen', den handlar om den goda användningen av BBS:en inom dataforskningen. Nr 3/95. Om Rudolf Andréens vävare 1884-1888 skriver Per-Olof Stenbäcken.

MGF-NYTT. Midälva Geneal. Förening.

Nr 1/95. Karin (Thelberg) Lilja skriver om Margareta Olofsdotter (Hasselgren), 'Ett kvinnoöde på 1700-talet'. - Barbro Anderson rescensar boken 'Från Galtströms bruk till SCA', återblickar i ett storföretags historia 1673-1993 av Bertil Hasslum.

Nr 2/95. Bertil Haslum höll den 7 mars 1995 föredrag om nyssnämnda bruk under titeln 'Bruksägarens instruktion för inspektoren på Galtström 1821', föredraget återges.

Nr 3/95. Barbro Anderson skriver under rubriken 'Kulturhistoria och statsministerbostad vid Norrström' om det Sagerska huset och dess ägare.

Nr 4/95. Barbro Anderson fortsätter att skriva om kända hus i städer, denna gång om Sundsvalls Stadshus - 'Från rådstuga till stadshus genom fyra sekler'.

NJUDUNGEN. Njudungs Geneal. Förening.
Nr 3/95. Ingalill Gäre skriver om 'Anders Johannisson Rydberg, min farfars morfar' (1802-59).

VÅRA RÖTTER. Nolaskogs Hembygds- och Släktforskarförening.

Nr 45, 1995. Frida Westbergh berättar om Risbäckes gamla by i Anundsjösn. - Kartvårdscentralen vid Lantmäteriet ger 'Råd vid förvaring av arkivalier'. - En stamtavla över Hebla Catharina Foug (1799-1865) ger bakgrund till en fråga om någon forskar i släkten Foug, frågan vidarebefordras härmed.

Nr 46, 1995. Louise Mårtensson skriver om naturhändelser och epidemier i Sidensjösn. - Bengt Englund skriver om släkten Olof Abrahamsson med rötter i Anundsjö och Stymnäs socknar.

Nr 47, 1995. Anders Nordström skildrar 'Difteri-epidemin i norra Ångermanland på 1870-talet'. - Kjell Norenus lämnar 'Lite kurioser ur mantalslängder'. - Under rubriken 'Litteratur' får läsaren en inblick i Anundsjös bibliografi upptagande 19 olika skrifter. - Anders Nordström redovisar ur husfl för Fredrika socken 'Anteckningar om Byarnas ålder och Röktal i Fredrika'. Med immissioner och allt ger dessa en god bild av de speciella kamerala förhållandena i nordligare delar av Sverige. - Edith Westman skriver om Prosten Siléns samling, Nätra socken. Denna stora samling utgörande resultatet av hembygds- och släktforskning finns tillgänglig på pastors-exp. i Bjästa.
Nr 48, 1995. Serien 'Litteratur' fortsätter, nu med en bibliografi om Armäs sn. - Anor från Tyskland, Jämtland och Anundsjö redovisas, de avser bl a ättlingar till Johan Planting fr Tyskland och hans sonson översten Mikael Planting-Bergloo (1650-1729).

Norsk Slektshistorisk Forenings Medlemsblad utkom med tre nr under 1995. Utan att närmare

beskriva något ur dessa rekommenderas de som har rötter i Norge att taga del av medlemsbladen, som finns på VSGF:s bibliotek.

VSGF har f ö också flera årgångar av samma förenings innehållsrika tidskrifter för tiden 1966-1984 och 1991-.

ORÄ FÅLLK. Gotlands Geneal. Förening.

Nr 1/95. Lars-Olov Eriksson skriver om Peder Brants svärmor eller 'Hur anmödrar finner sina forskande ättlingar'. I en lång osignerad artikel redovisas några Visbybor under medeltiden. Det gäller medlemmar i den urspr. gotländska släkten van der Smede/Smit och den tyska släkten Westfal. - Karin Felderman skriver om 'En gammal sockenbok och vad den förde med sig'.

PLF-NYTT. Person- och Lokalhistoriskt Forskningscentrum.

Nr 32, 1995. Ett föredrag av fil.dr. Rudolf Thunander om 'Brott och straff i 1600-talets bondesamhälle' återges i sammandrag.

Nr 33, 1995. Forts. på föredraget om 'Brott och straff'.

Nr 35, 1995. Föredrag av Jan G. Nilsson om 'Material för släkt- och andra forskare i Lantmäteriets arkiv' återges i sammandrag. Och Thor Sjöberg behandlar samma ämne under artikeln 'Erfarenheter från forskning i lantmäterihandlingar'. - Sam Blixt skriver om 'Internet - ett världsomspännande nät för framtida släktforskare.'

ROTPOSTEN. Jönköpingsbygdens Geneal. Förening.

Nr 1/95. Nils och Margareta Müntzings föredrag om Ostindiefararen Götheborgs sista resa redovisas i sammandrag och sign. Birgitta (utan efternamn) kompletterar med att redogöra för vilka som var ombord på Götheborg. - Bernhard Granholm har grävt i domböckerna och redovisar exempel på sina forskningar under rubriken 'Domböckerna'.

Nr 2/95. B Granholm fortsätter att redovisa sina domboksforskningar.

SKÅNE-GENEALOGEN. Skånes Geneal. Förbund.

Nr 1/95. Torsten Nilsson skriver om 'Jordrevningen i Gärd 1671'. och Anne-Marie Hammarlund om 'Länsman Per Persson i Matteredds Maglehult, död 1705 - visst lever hans gener än!' - Tor Flensmarck skriver under rubriken 'Skånes Medeltid' om 'Två Lundabröder och deras släktkrets'. Bröderna var Olaus och Petrus Esbernii som levde vid sekelskiftet 1400-1500.

Nr 2/95. Bengt Nordahl skriver om 'Den steglade Årad Wifvesson' (i Felestad, avrättad 5/3 1746). - 'Om Kvinnors hårda villkor, tre barnafödslar 1696, 1726 och 1729', skriver John Tomenius.

SLÄKTALED. Ockelbo Släkt- och Emigrantforskning.

Nr 23, 1995. Artiklar/notiser handlar om 'Drottning Kristinas finansminister' Mårten Augustinsson-Leyonsköldh (direktör i Kommerskollegium var hans befattning), han var också Ockelbos fogde - 'Några män och kvinnor i Ockelbo brukshistoria', - 'En beskrivning av Ockelbo 1924', - 'När Mårten Bunge köper Ockelbo-verken 1783'. Detta är hämtat ur olika uppslagsböcker (måhända skälet till att notiserna ej signerats?). - Ur Gästrikebygden 19/11 1948 har saxats en artikel rubricerad 'En vacker kyrka på en vacker plats. Några bilder' ur ett kyrkoarkiv i Åmotsbruk'. - Och så har de hemman i Ockelbo som nyssnämnde Leyonsköldh beskattade 1679, 23 år efter sin död, förtecknats.

Nr 24/1995. Flera notiser handlar om bruken i Ockelbo, bl a en om Brömsar och präster samt om Robert Petre.

SLÄKTBANDET. Eksjöbygdens Släktforskarförening

Nr 9, 1995. Bernt Douhan skriver om 'När valloneerna kom till Sverige'.

Nr 10, 1995. Sven-Olof Palm skriver om 'Anor från Eksjö med omnejd.

SLÄKTBITEN. Forskarföreningen Släkt och Bygd.

Nr 1/1995. En fantastisk släkthistoria har sam-

manställts av Göran Malm. Den börjar med Eric Dellkrantz, f 1991, hans anor (på ett spår) till kung Harald Hårfager och (med stöd av Swen Lagerbrings utredning 1778, försiktigt meddelat) till Yngue Fyrkia Kongr 'som förmodligen intet kommit till Sverige och Oden'. Släkthistorien är så fantastisk att jag ifrågasätter om Göran Malm själv tror på den!

Nr 2/1995. Karl Johan Florin skriver om 'Hudiksvall-Curitaba Paren, ett emigrantminne'. - En osignerad artikel handlar om Voltersberg 1749-1858.

SLÄKTFORSKAREN. Söderslättis Släkt- och Hembygdsforskarförening.

Nr 1/1995. Maria Nyström skriver om ett kvinnoöde i början av 1700-talet. Det handlar om Sara Ursina, f 1668 och dotter till kyrkoherden och pastorn Jacob Ursinius i dennes äktenskap med Margareta Lindorm av svenskt ursprung.

Nr 2/1995. Ragnar Mannil skriver om 'Tidningarna som historisk källa'.

SLÄKTDATA. Föreningen Släktdata.

Nr 1/1995. Nils Samuelsson skriver 'Lite om Emigrantforskning'. - En förteckning har gjorts över Register konverterade till SD-version. Den omfattar församlingar i skilda län, i huvudsak dock P och R län.

Nr 2/1995. 'Hur jag kom att bli brukskarl' besvarar Charles Emil Lewander. - Gottfrid Hultman skriver om 'Min släkt på fädernet och mödernet'. En släkting i släkten är Nils Månsson i Skumparp (som ligger i Frenninge sn i Skåne), den kände politikern som här får en presentation.

Nr 3/1995. Forts. på Charles Emil Lewanders artikel om hur han kom att bli brukskarl. - Ove Sannerholm skildrar Bohuslänningen som skjutsbonde. - Mats-Olof Sander ger besked om det senaste inom släktforskningen, Släktdata på Internet. - Pär-Olov Odmer har sammanställt 'Skatter och gamla uttryck', en forts. från tidigare nr av Släktdata.

Nr 4/1995. Forts. på O Sannerholms artikel om 'Bohuslänningen som skjutsbonde'. - Sign. AIP (Anders Ingmar Pålsson?) ger ett exempel (det

finns många) på hur man kan leda någon av sina rötter till Gustav I, via Erik XIV:s dotter Virginia g Hand. - Pär-Olov Odmer fortsätter sin artikel om 'Skatter och gamla uttryck'.

SLÄKT-EKEN. Blekinge släktforskarförening.

Nr 1/1995. Pehr Jonssons anteckningar ur Blekinge kyrkoböcker fortsätter. - Mikael Lejdeby redovisar sina forskningar om båtsmän under rubriken 'Några båtsmän från Lösen' och har ett särskilt avsnitt om 'Finländska båtsmän'.

Nr 2/1995. M. Lejdeby fortsätter att redovisa sina båtsmansforskningar, nu redovisas Norrländska båtsmän.

Nr 3/1995. Fortsättning på båtsmansredovisningen, här med Båtsmän i Sturkö och Lösen.

Nr 4/1995. M Lejdeby skriver om Karlskrona Örlogsvarv och förtecknar ur mönsterrullan 1/9 1683 över hantverkare vid Karlskrona Skeppsvarv (som det då hette). - Pehr Johnssons anteckningar ur Blekinge kyrkoböcker fortsätter.

SLÄKTEN. Släktforskarföreningen i Umeå.

Nr 42, 1995. Staffan Bengtsson skriver under rubriken 'Gamla borgarsläkter i Umeå stad' om släkten Forsman. - Om Carl Gustaf Wangberg skriver Karl-Erik Ferner. - Daniel Brömster skriver om 'Båtsmännen i Järnäs'.

Nr 43, 1995. Med smedsläkten Biur fortsätter 'Gamla borgarsläkter i Umeå stad'. - Daniel Brömster redovisar sin mormors, Clara Christina Olsdotter g Brömster, härstamning.

Nr 44, 1995. Daniel Brömster skriver om Rönnholm och Kronören, två kustbyar i Nordmaling. - Samme förf. kåserar om 'En släktforskarens

krokvägar'. - Staffan Bengtssons redovisning av 'Gamla borgarsläkter i Umeå' fortsätter med släkterna Kubb och Biström.

Nr 45, 1995. Staffan Bengtsson kommer i sin fortsatta redovisning till släkten Sandman/Sandmark. - Om 'Västerbottens regemente under XII' skriver Daniel Brömster. - Staffan Bengtsson upplyser om Umeå landsförsamlings äldsta kyrkoböcker. - 'Ammarnäs historia' påbörjad i föreg. nr fortsätter (förf. okänd).

SLÄKTFORSKARE I UPPLAND. Föreningen släktforskare i Uppland.

Nr 1/95. Om personverser, ett viktigt komplement till kyrkböckerna, skriver Christina Backman.

Nr 2/95. Björn Hagelin presenterar Soldatregistret (för Uppland). - Sivert Svärling skriver under rubriken 'Många blev borta av upp-länningarna'. Av en notis framgår att Svärling också givit ut en bok med samma titel och med underrubriken 'Med Fasta och Esterna socknars soldater - hemma och i fält - under 230 år, 1682-1912'. - I samma nr som har något av soldattema, skriver Bengt Karlsson en artikel med rubriken: "Trumslagare Bergström vid Upplands regemente: Omöjlig att hitta där han borde finnasdyker dock upp där man minst anar det." - Helena Nilsson ger besked om vilka (många!) soldatartiklar som publicerats i tidskriften.

Nr 3/95. Lars Otto Berg skriver om det stiftshistoriska arbetet inom Uppsala stift.

Nr 4/95. Div. mindre artiklar, bl a om 'Modedanser från 1400-talet till 1970', om 'Julegran och juleljus' och om 'Dalkarlar i Uppland' avslutade med ett korsord för släktforskare (något att ta efter!).

Forts i nästa nr.

OBS! TORSDAGSGRUPPEN

som arbetar med registreringsarbete för
landsarkivet i föreningslokalen, träffas varje torsdag
kl 10-14 under tiden 16/1 - 15/5 1997

VÄLKOMNA att besöka lokalen och biblioteket
under samma tid! Kaffe till självkostnadspris kl 11.45 - 12.30

POSTTIDNING

B

Västanbladet

Postgatan 4 411 13 GÖTEBORG

**BEGRÄNSAD
EFTERSÄNDNING**

Vid definitiv eftersändning
återsänds försändelsen med
ny adress på baksidan (ej
adressidan)

JOEL HOLGER
LILLA DANSKA VÄGEN 2
412 74 GÖTEBORG

Nästa nummer av Västanbladet utkommer i början av april 1997

☛ MANUSSTOPP DEN 15 MARS 1997

Manus insändes till expeditionen, Postgatan 4, 411 13 Göteborg,
eller till Elisabeth Ahldin Dahl, adr se sida 2.

VSGF:s BIBLIOTEK och EXPEDITION

Postgatan 4, 411 13 Göteborg, har öppet **torsdagar**

16/1 - 15/5 och 11/9 - 11/12 1997 kl 10.00 -14.00

Tel 031-13 12 26

Postgiro 24 23 85 - 3

Nya och gamla medlemmar välkomna!

- ☛ Under ovanstående perioder erbjuder VSGF medlemmarna tillträde till biblioteket även:
onsdagar kl 11.00 - 14.00 (Maj Löfgren)
torsdagar kl 17.00 - 19.00 (efter överenskommelse med Martin Bratt ring tel 031 - 52 21 81).